

УДК 343.34

Андрій Анатолійович ВАСИЛЬЄВ,
кандидат юридичних наук, доцент
(Харківський національний університет внутрішніх справ)

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗАВІДОМО НЕПРАВДИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗАГРОЗУ БЕЗПЕЦІ ГРОМАДЯН, ЗНИЩЕННЯ ЧИ ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ВЛАСНОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН І НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Постановка проблеми. Забезпечення та підтримання громадської безпеки на достатньому для повноцінного функціонування суспільства рівні є одним із найважливіших напрямів діяльності як державних органів у цілому, так і правоохоронних в особі органів Національної поліції зокрема. На це вказується і в Законі України «Про Національну поліцію», й у Законі України «Про національну безпеку України», де у статті 1 підкреслено, що забезпечення громадської безпеки і порядку, тобто захисту життєво важливих для суспільства й особи інтересів, прав і свобод людини та громадянина є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації і захисту національних інтересів від впливу загроз¹.

Однак досить часто правоохоронні органи стикаються із ситуаціями (подіями), які становлять загрозу для громадської безпеки і порядку та через свою поширеність набувають характеру масового явища. Ідеться, наприклад, про «телефонний тероризм», що з юридичної (кримінально-правової) позиції може мати ознаки діяння, кримінальну відповідальність за вчинення якого передбачено у статті 259 КК України «Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності». Згідно з офіційними статистичними даними Генеральної прокуратури України за статтею 259 КК України протягом 2018 р. було обліковано 693 кримінальних правопорушення, а у 2019 р. – 1 715. Як зазначив Міністр внутрішніх справ України А. Б. Аваков,

¹ Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> (дата звернення: 19.02.2020).

«лише за 2019 рік поліція отримала 3 403 повідомлення про замінування 91 818 об'єктів»¹.

У вирішенні проблеми протидії цим злочинним проявам видаються актуальними щонайменше два напрями розвитку. Перший із них полягає у пошуку нових прийомів і способів чи механізмів протидії поширенню зазначеного явища, у тому числі за рахунок використання закордонного досвіду, а другий є більш простим і менш витратним, а також таким, що чинить опосередкований вплив на злочинність з огляду на його ефективність – посилення кримінальної відповідальності за їх вчинення. Зважаючи на те, що у норму, передбачену статтею 259 КК України, вже двічі було внесено зміни, відповідно до законів від 07.03.2002 № 3075-III та від 07.06.2012 № 4955-VI, розгляд питання про вдосконалення її змісту та практики застосування є актуальним і своєчасним. Як підкреслює К. В. Юртаєва, з моменту ухвалення КК України 2001 р. законодавець двічі змінював санкцію статті 259 КК у 2002 р. та 2012 р. у бік передбачення більш суворих покарань за цей злочин, поступово перевівши його зі злочинів невеликої тяжкості до категорії тяжких злочинів². Додаткової актуальності проблематиці відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності додає той факт, що досить часто такі повідомлення про замінування якихось об'єктів чи іншу небезпеку надходять із тимчасово окупованих територій, і точно встановити особу винного неможливо. Це значно ускладнює розслідування злочину і досить часто зводить нанівець діяльність правоохоронців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика відповідальності як за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, так і за злочини, пов'язані з тероризуванням і тероризмом у цілому, не є новою для науки кримінального права. У своїх роботах її розглядали А. В. Андрушко, К. І. Берлянд, В. П. Ємельянов, О. В. Кириченко, В. М. Куц, В. А. Ліпкан, О. І. Плужнік, В. П. Тихий, О. М. Храмцов, К. В. Юртаєва та ін. Однак окремі аспекти відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян і дотепер залишаються дискусійними, зокрема це стосується і віднесення зазначеного складу злочину до групи злочинів проти громадської безпеки, визначення рівня його суспільної небезпечності та напрямів протидії цій формі злочинних практик.

Метою дослідження є здійснення аналізу наявних у науці кримінального права підходів до сутності складу завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження

¹ Арсен Аваков: Кабмін підтримав ініціативу МВС про посилення відповідальності за неправдиве замінування // Міністерство внутрішні з справ : офіц. сайт. URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/26927-Arsen_Avakov_Kabmin_pidtrimav_iniciativu_MVS_pro_posilennya_vidpovidalnosti_zh_neppravdive_zaminuvannya.htm (дата звернення: 16.02.2020).

² Юртаєва К. В. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу громадській безпеці, знищення чи пошкодження об'єктів власності: проблемні питання теорії та практики. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2014. № 8. С. 63–74.

об'єктів власності, розробка й обґрунтування власних пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення положень Кримінального кодексу України (далі – КК України) з питань протидії завідомо неправдивим повідомленням про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.

Виклад основного матеріалу. Сучасна доктрина кримінального права виходить із того, що під час учинення злочину, відповідальність за який передбачено статтею 259 КК України, шкода завдається відноsinам у сфері забезпечення громадської безпеки, що і є основним безпосереднім об'єктом злочину та визначає місце вказаної статті у розділі IX КК України «Злочини проти громадської безпеки». Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності або ставить під загрозу громадську безпеку як об'єкт кримінально-правової охорони (ч. 1 ст. 259 КК України), або реально завдає їй шкоду (ч. 2 ст. 259 КК України). Від учинення злочину додатково можуть постраждати життя або здоров'я людей, відносини власності, громадський порядок і спокій, нормальне та стабільне функціонування державних, комунальних чи приватних підприємств, установ, організацій, органів влади та місцевого самоврядування, а також робота транспорту й іншої інфраструктури. Усі ці об'єкти є додатковими безпосередніми об'єктами цього злочину, тому їх установлення є необхідним кроком у кожному конкретному випадку, що і визначає ступінь його небезпечності. Заради справедливості слід зазначити, що, по суті, таке діяння створює квазінебезпеку суспільним відноsinам у сфері охорони громадської безпеки, адже винній особі завідомо відомо про відсутність небезпеки, лише правоохоронні органи сприймають її як реальну й мають у кожному випадку встановлювати наявність ознак загрози спричинення шкоди об'єктам кримінально-правової охорони. Безпосередньо шкода може бути заподіяна лише у тому випадку, коли внаслідок повідомлення виникає паніка (через яку заподіюється шкода життю і здоров'ю людей, а також власності), порушується нормальна робота органів поліції і служб, задіяних у виявленні небезпечних предметів і ліквідації наслідків вибухів, підпалів та інших небезпек, нормальне функціонування підприємств, установ та організацій тощо. Таким чином, у більшості випадків поряд із громадською безпекою (яку, як відомо, складно уявити у самостійній формі без одночасного посягання на інші об'єкти) обов'язково страждає громадський порядок – неухильне дотримання громадянами правил поведінки в громадських місцях (на вулицях, площах, стадіонах, у парках, гуртожитках, житлових будинках тощо), що забезпечує спокійні умови для суспільно корисної діяльності, побуту і відпочинку людей¹.

Викладене дало підстави окремим науковцям поставити під сумнів правильність і доцільність віднесення цього складу до злочинів проти

¹ Подоляка А. Громадський порядок: сутність, поняття та форми забезпечення. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2009. № 2. С. 54–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnapu_2009_2_11 (дата звернення: 14.02.2020).

громадської безпеки. Так, К. І. Берлянд зазначає, що основним об'єктом злочину, передбаченого статтею 259 КК України, фактично є не громадська безпека, а громадський порядок, який під час вчинення цього злочину грубо порушується з мотивів явної неповаги до суспільства або з мотивів низького чи особистого характеру у разі очевидного для винного порушення громадського порядку, що свідчить про те, що цей злочин є різновидом не терористичних, а хуліганських дій¹.

Схожої думки дотримується і В. П. Ємельянов, указуючи, що у разі вчинення цього злочину, на відміну від терористичних злочинів, реальна загроза громадській безпеці відсутня, а відбувається посягання на спокій громадян, на нормальну діяльність юридичних осіб, органів державної влади чи місцевого самоврядування та правоохоронних органів. Тому автор наголошує, що основним об'єктом злочину, передбаченого статтею 259 КК України, фактично є не громадська безпека, а громадський порядок, який під час учинення цього злочину грубо порушується з мотивів явної неповаги до суспільства (хуліганських мотивів) або з будь-яких інших низьких чи особистих мотивів під час очевидного для винного порушення громадського порядку².

Зазначені позиції знаходять своє підтвердження і у законодавстві окремих зарубіжних країн. Норми про відповідальність за завідомо неправдиві повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності, що за змістом є аналогічними вітчизняній, належать до злочинів проти громадського порядку або принаймні містяться у відповідних розділах чи главах у КК Республіки Білорусь (ст. 340), КК Республіки Вірменія (ст. 259), КК Литовської Республіки (ст. 285) тощо.

Але існує і інша точка зору – визнання «повідомлення про загрозу небезпекою» злочином терористичної спрямованості. Так, у статті 216 КК Азербайджану, ст. 331 КК Грузії, ст. 228 Киргизької Республіки, виходячи з місця розташування норм у розділі/главі КК відповідної країни, такі злочини є злочинами проти громадської безпеки.

Частково погоджуючись із тим, що склад завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності не є різновидом терористичних злочинів у їх безпосередньому вираженні, адже явна небезпека, як правило, відсутня, слід зазначити, що у ньому може також бути присутнім компонент тероризування (залякування). Так, безумовно, можуть страждати і громадський порядок, і інші суспільні відносини, поставлені під охорону КК України. Однак завжди повинна враховуватися спрямованість злочину – бажання викликати безлад і паніку (за відсутності залякування населення в

¹ Берлянд К. І. Щодо сутності завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності як особливого різновиду хуліганських дій. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 3. С. 478–485. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2012_3_70 (дата звернення: 14.02.2020).

² Ємельянов В. П. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності: кримінально-правова сутність та об'єкт злочину. *Право і суспільство*. Вип. 2. 2015. С. 51.

цілому), відвернути правоохоронні органи від виконання службових обов'язків, створити перешкоди у діяльності спеціальних служб тощо, що не обов'язково вчиняється з хуліганських мотивів. Як зазначає В. О. Навроцький, об'єктом посягання у такому разі є громадська безпека щодо надання населенню достовірної інформації про загрозу злочинних посягань. Поширення неправдивих відомостей створює обстановку загального страху і невпевненості, викликає недовіру до органів влади, може породити паніку, а тим самим порушує безпеку суспільства¹.

Як показує практика, паніку може викликати будь-яке повідомлення про небезпеку: як реальну, так і ймовірну, в тому числі й таку, що викликається біологічними (природними) факторами (наприклад, можливість поширення тяжкої хвороби, зокрема внаслідок зараження коронавірусом, пандемію якого наразі проголошено Всесвітньою організацією охорони здоров'я). Прикладом паніки внаслідок поширення інформації про небезпеку такого характеру є повернення українців у лютому 2020 р. з м. Ухань (КНР), де в з грудня 2019 р. спалахнув коронавірус «о 7 ранку 20 лютого дорога, по якій рухався автобус з прибулими, була перекрита сільськогосподарською технікою та автівками»² або випадок, коли у Чернівцях кілька десятків людей зібралися біля будинку, де проживає сім'я госпіталізованого чоловіка, у якого підтверджено коронавірус, вимагаючи від місцевої влади вивезти до лікарні й ізолювати дружину хворого³. У перелічених випадках були створені умови (через поширення інформації у ЗМІ, соціальних мережах тощо), що поставили під загрозу громадську безпеку або порядок навіть без повідомлення про це у відповідні органи.

Цілком логічно було б скористатися досвідом Франції, де згідно зі статтею 322-14 КК передбачено відповідальність за повідомлення або поширення неправдивої інформації з метою змусити повірити, що знищення, пошкодження або псування, що становлять небезпеку для людей, будуть вчинені найближчим часом або вже були вчинені. Кваліфікованими видами цього злочину є поширення неправдивої інформації з метою змусити повірити в стихійне лихо, що вже відбулося, або таке, що може відбутися, яке здатне потягти зайве втручання рятувальників⁴. Позитивним можна вважати і досвід Швейцарії, де у статті 258 КК передбачено відповідальність за залякування населення «використовуючи погрозу або перекручуючи факти про наявну нібито небезпеку для життя, здоров'я або власність»⁵.

Обізнаність винного про відсутність реальної небезпеки, його мета

¹ Научно-практический комментарий Уголовного кодекса Украины от 5 апреля 2001 года / под ред. Н. И. Мельника, Н. И. Хавронюка. Киев : Каннон ; А.С.К., 2001. С. 739.

² Спецоперація імені Портнов-Шарія. Як розганяли паніку в Нових Санжарах, і хто за цим стоїть. URL: https://project.liga.net/projects/new_sanjars/ (дата звернення: 30.02.2020).

³ У Чернівцях вимагали ізолювати дружину чоловіка, який захворів на коронавірус. *Правда.com.ua*. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2020/03/3/7242416/> (дата звернення: 30.02.2020).

⁴ Уголовный кодекс Франции. СПб. : Юридический центр Пресс, 2002. С. 325–326.

⁵ Уголовный кодекс Швейцарии. СПб. : Юридический центр Пресс, 2002. С. 238.

(бажання викликати безлад і паніку, створити перешкоди тощо) або хуліганський мотив є тим визначальним фактором, тією ознакою, що вказує на його спрямованість і, відповідно, на рівень суспільної небезпечності цього злочину, у тому числі у порівнянні його з іншими злочинами проти громадської безпеки, наприклад терористичним актом (ст. 258 КК України), що є, безумовно, більш тяжким. Цей факт, на наш погляд, повинен бути і тривалий час був вирішальним під час визначення виду та розміру покарання, що може бути призначено за цей злочин. Саме спрямованість умислу винного, усвідомлення ним суспільної небезпечності та можливих наслідків злочинного діяння формують уявлення як про небезпеку винного (зокрема, про можливі заходи впливу на нього) та про сам злочин (склад злочину), так і про покарання. Проте вітчизняний законодавець обрав інший шлях – підвищення суворості покарання.

Слід указати, що Законом України «Про внесення змін до статті 259 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян» від 07.06.2012 № 4955-VI вже вдруге (попереднє посилення відбулося ще у 2002 р.) було посилено покарання зі штрафу від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешту на строк до шести місяців, або обмеження волі на строк до п'яти років аж до позбавлення волі від двох до шести років за вчинення діяння, що утворює основний склад злочину (ч. 1 ст. 259 КК України), а за наявності кваліфікованого складу (ч. 1 ст. 259 КК України) нижню межу покарання у вигляді позбавлення волі встановлено на рівні чотирьох років, а верхню – восьми.

У грудні 2019 р. до Верховної Ради було внесено проєкт Закону «Про внесення змін до статті 259 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян» від 20.12.2019 № 2642 (далі – Законопроєкт), яким було запропоновано викласти ст. 259 у такій редакції:

«Стаття 259. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності

1. Завідомо неправдиве повідомлення про підготовку вибуху, підпалу або інших дій, які загрожують загибеллю людей чи іншими тяжкими наслідками, – карається позбавленням волі на строк від двох до шести років з конфіскацією майна.

2. Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, якщо об'єктами завідомо неправдивого повідомлення стали критично важливі об'єкти інфраструктури або об'єкти чи споруди, що забезпечують діяльність органів державної влади, або заклади охорони здоров'я, або заклади освіти, або якщо воно спричинило тяжкі наслідки, або вчинене повторно –

карається позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років з конфіскацією майна.

Примітка. Термін «критично важливі об'єкти інфраструктури» вживається в значенні, визначеному Законом України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України»¹.

Щодо окремих положень зазначеного Законопроєкту слід зауважити таке.

1. Щодо доповнення абзацу другою частини першої після слів «шести років» словами «з конфіскацією майна» слід указати, що відповідно до частини 2 ст. 59 КК України покарання у вигляді конфіскації майна «встановлюється за тяжкі та особливо тяжкі корисливі злочини, а також за злочини проти основ національної безпеки України та громадської безпеки незалежно від ступеня їх тяжкості і може бути призначене лише у випадках, спеціально передбачених в Особливій частині цього Кодексу». За формою положення Законопроєкту відповідають положенням Загальної частини КК України щодо змісту та порядку встановленню покарань, адже йдеться про «злочин проти... громадської безпеки незалежно від ступеня їх тяжкості», однак фактично не відповідають їх сутності, оскільки:

а) законодавець і судова практика виходять із того, що покарання у вигляді конфіскації майна застосовується з метою безоплатного вилучення у власність держави всього або частини майна, що було здобуто злочинним шляхом (як правило, у випадку незаконного збагачення, саме тому у законі міститься вказівка на «корисливість злочинів») або майна, що може бути використано для подальшої злочинної діяльності (наприклад, для вчинення окремих злочинів проти основ національної безпеки чи проти громадської безпеки); серед іншого під час обґрунтування внесення змін до КК України щодо застосування конфіскації відповідно до Закону України «Про внесення змін до статті 259 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян» від 07.06.2012 № 4955-VI (у пояснювальній записці до проєкту закону) було штучно обмежено коло злочинів, за вчинення яких вона застосовується, зокрема було вказано, що «пропонується передбачити додаткове покарання у вигляді конфіскації майна за злочини проти національної безпеки України (статті 109, 110, 111, 112, 114 КК), злочини, пов'язані з терористичною діяльністю (статті 258–258-4 КК), та деякі інші злочини проти громадської безпеки (статті 260, 261 КК)»²;

б) пропозицію визначити можливість застосування конфіскації безальтернативно, вказівкою на покарання «з конфіскацією майна» також не можна визнати обґрунтованою, оскільки не зрозуміло, яке саме майно, на

¹ Про внесення змін до статті 259 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян : проєкт закону від 20.12.2019 № 2642 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=67726&pf35401=515446> (дата звернення: 01.02.2020).

² Пояснювальна записка до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 259 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян» від 20.12.2019 № 2642 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=67726&pf35401=515725> (дата звернення: 01.02.2020).

думку авторів Законопроекта, слід конфісковувати і як саме воно має бути пов'язане з учиненням злочину; до речі, навіть у випадку призначення покарання за терористичний акт (злочин, що явно є більш суспільно небезпечним, аніж завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності) конфіскація майна застосовується за наявності у цьому потреби, а санкція передбачає «позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією майна або без такої».

2. Щодо формулювання частини другої ст. 259 КК України у редакції зазначеного проекту Закону України слід указати, що зазначене положення також потребує доопрацювання, оскільки:

а) позитивно оцінюючи включення положення про необхідність посилення відповідальності за створення небезпеки «критично важливим об'єктам інфраструктури», не можна погодитися з прирівнюванням до них «будівель чи споруд, що забезпечують діяльність органів державної влади, закладів охорони здоров'я або закладів освіти»;

б) санкція частини 2 ст. 259 КК України також потребує доопрацювання.

Безумовно, припинення нормальної діяльності критично важливих об'єктів інфраструктури (підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, діяльність яких є безпосередньо пов'язаною з технологічними процесами та/або наданням послуг, що мають велике значення для економіки та промисловості, функціонування суспільства та безпеки населення, виведення з ладу або порушення функціонування яких може негативно вплинути на стан національної безпеки й оборони України чи навколишнього природного середовища, заподіяти майнову шкоду та/або становити загрозу для життя і здоров'я людей) підвищує небезпеку діяння, вказаного у частині 1 ст. 259 КК України, адже наслідки цього визначити не уявляється можливим навіть приблизно.

Що стосується визнання предметом посягання «будівель чи споруд, що забезпечують діяльність органів державної влади, закладів охорони здоров'я, або закладів освіти», то можливі наслідки від цього цілком охоплюються вже наявним у чинному КК України посиленням на «тяжкі наслідки».

Що стосується санкції частини 2 ст. 259 КК України, то у Законопроекті пропонується встановити покарання у вигляді позбавлення волі на строк від чотирьох до восьми років з конфіскацією майна. Така санкція з урахуванням суворості зазначеного покарання вказує на те, що злочин за своєю небезпечністю є тотожним сприянню вчиненню терористичного акту (ч. 1 ст. 258-4 КК України) або небезпечнішим за створення не передбачених законами України воєнізованих формувань або участі у їх діяльності (ч. 1 ст. 260 КК України).

3. Доктрина кримінального права та практика конструювання норм Особливої частини КК України виходять із того, що кримінальне законодавство повинно містити пояснення застосовуваної у його нормах

термінології, тому в примітці до статті доцільно вказувати не посилання на інший закон (термін «критично важливі об'єкти інфраструктури» вживається в значенні, наведеному в Законі України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України"»), а давати тлумачення застосованого терміну безпосередньо у нормі, зокрема у примітці до статті. Кримінальне законодавство та право вже мало негативні прецеденти, коли вказівка на застаріле або змінене законодавство унеможлиблювала застосування кримінально-правової норми. Йдеться про частину 1 ст. 172 КК України, у тексті якої тривалий час (фактично з 2016 по 2019 рік) містилося посилання не на чинний Закон України «Про запобігання корупції», а на Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції», який втратив чинність.

Висновок. Необхідність і доцільність внесення змін до КК України щодо вдосконалення норми про відповідальність за заведомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян не викликає сумнівів, однак визначенню їх формату та змісту повинні передувати наукові дослідження. Зокрема, доцільним вбачається розширення відомостей, повідомлення про які здатні створити обстановку небезпеки за рахунок віднесення до них інформації про інші (крім указаних у ст. 259 КК України) види небезпек, посилення відповідальності за повідомлення про небезпеку, що загрожує об'єктам важливого народногосподарського чи оборонного значення, а також критично важливим об'єктам інфраструктури. Зазначені питання повинні розроблятися у чіткій взаємодії теорії із практикою.

Стаття надійшла до редакції 19.02.2020

Андрей Анатольевич ВАСИЛЬЕВ,

кандидат юридических наук, доцент

(Харьковский национальный университет внутренних дел)

УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ЗАВЕДОМО ЛОЖНОЕ СООБЩЕНИЕ ОБ УГРОЗЕ БЕЗОПАСНОСТИ ГРАЖДАН, УНИЧТОЖЕНИЯ ИЛИ ПОВРЕЖДЕНИЯ ОБЪЕКТОВ СОБСТВЕННОСТИ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ

Определена сущность нормы об уголовной ответственности за заведомо ложное сообщение об угрозе безопасности граждан, уничтожения или повреждения объектов собственности, проанализированы законодательные инициативы по изменению и дополнению ее положений. Предложены направления совершенствования теоретической конструкции отдельных элементов состава заведомо ложного сообщения об угрозе безопасности граждан, уничтожения или повреждения объектов собственности.

Ключевые слова: ложное сообщение, угроза, безопасность граждан, терроризирование, общественный порядок.

Andrii A. VASYLIEV,

PhD in Law, associate professor

(Kharkiv National University of Internal Affairs)

CRIMINAL LIABILITY FOR FRAUDULENT REPRESENTATION IN REGARD TO THREATS TO PUBLIC SECURITY, DESTRUCTION OR ENDAMAGEMENT OF PROPERTY OBJECTS: CURRENT STATE AND IMPROVEMENT AREAS

The essence of the norm on criminal liability for fraudulent representation about a threat to public security, destruction or damage to property has been determined; legislative initiatives to amend and supplement its provisions have been analyzed. The directions for improving theoretical construction of certain elements of the corpus delicti of wrongful communication about a threat to public security, destruction or damage to property have been suggested.

Key words: *wrongful communication, a threat, public security, harassment, public order.*